

2. ura: France Prešeren: Apel in čevljar; sonet

- V berilu poišči Prešernovo pesem Apel in čevljar.
- Poslušaj posnetek pesmi:
http://www.preseren.net/slo/3_poezije/90_apel_podobo.mp3
- Pesem glasno preberi in razmisli o prebranem. Pomagaj si z razlago manj znanih besed.
- V zvezek napiši naslov **France Prešeren: Apel in čevljar** in s celimi povedmi odgovori na spodnja vprašanja.

VSEBINA:

1. Kateri dve osebi nastopata v pesmi?
2. Kje se »srečata« oz. prideta v stik?
3. Zakaj želi Apel slišati mnenje o sliki?
4. Kako se Apel odzove na prvo čevljarjevo kritiko?
5. Kako se Apel odzove na drugo čevljarjevo kritiko? Iz četrte kitice izpiši glagol, ki to izraža.
6. Koga Prešeren v zadnji kitici poleg čevljarja še zavrne?
7. S katerimi izrazi pesnik poimenuje čevljarja? Kaj je značilno za izraze, ki jih je zanj izbral?
8. Kaj je glavno sporočilo pesmi?

Preberi.

- V Apelu lahko prepoznamo Franceta Prešerna, v vlogo čevljarja pa je pesnik postavil Jerneja Kopitarja – svojega nasprotnika. (O Jerneju Kopitarju si lahko več prebereš v berilu, v razdelku Raziskujmo besedilo.)
- **Prešeren se v pesmi norčuje iz Jerneja Kopitarja. Z zadnjim verzom »rekoč: Le čevlje sodi naj Kopitar!« pove, naj vsak kritizira tisto, na kar se spozna.**

Nadaljuj z zapisom v zvezek.

OBLIKA:

9. Opiši zunanjo zgradbo pesmi.

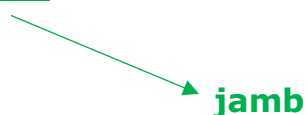
10. Rimo v prvih dveh kiticah zapiši s črkami in jo poimenuj.

- 1. kitica: _____
- 2. kitica: _____

RITEM:

A-**pel** po-**do**-bo **na** o-**gled** po-**sta**-vi

U - U - U - U - U - U

nepoudarjeni (U) in poudarjeni (-) zlog

LITERARNA VRSTA: **sonet**

Sonet je:

1. **lirska pesem**,
2. sestavljena iz štirih kitic; prvi dve sta **štirivrstičnici (kvartini)**, drugi dve **trivrstičnici (tercini)**,
3. v prvih dveh kiticah je rima **abba (oklepajoča)**, v trivrstičnih večinoma **cdc dcd (prestopna)**,
4. verz je **laški** ali **italijanski enajsterec (v verzu je 11 zlogov)**,
5. stopica je **jamb (U -)**.

Sonet Apel in čevljar **na posmehljiv način obsoja človeške napake**, zato spada med **satirične sonete**.

- Svoje rešitve nalog preglej s pomočjo spodnjih rešitev in napake popravi.

REŠITVE:

1. Apel in čevljar.
2. Na razstavi umetnin.
3. Ker bolj ceni resnico kakor hvalo. ALI Ker raje sliši resnico kot pa samo prazno hvalo.
4. Čevljarjevo kritiko sprejme in na sliki takoj popravi jermene na čevljih.
5. S čevljarjevo kritiko meč se ne strinja, ker se čevljar spozna samo na čevlje. Čevljarja zavrne.
6. Zavrne nevednega bralca, ki sodi po krivem. Zavrne tebe (bralca), če si v kritiziranju podoben Kopitarju.
7. Čevljarček, smolec, mož kopitni, Kopitar. Posmeh izraža s slabšalnico in pomanjševalnico.
8. Le čevlje sodi naj Kopitar! – naj vsak kritizira tisto, na kar se spozna.
9. Pesem je sestavljena iz štirih kitic, prvi dve sta štirivrstičnici ali kvartini, drugi dve pa trivrstičnici ali tercini.
10. Rima v prvih dveh kiticah je abba – oklepajoča rima.